

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.578/2014/8. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Mocsay Gergely ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Deme Lászlóné Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Deme Lászlóné ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, akinek pernyertessége érdekében a perbe beavatkozott a Dr. Hegyeshalmi Zoltán ügyvéd (ügyvédi címe) által képviselt beavatkozó neve (beavatkozó címe), kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Miskolci Törvényszék 2014. június 24. napján kelt, - a 13.G.40.142/2013/42. számú 2014. augusztus 14. napján kelt kijavító végzéssel kijavított - 13.G.40.142/2013/38. számú ítélete ellen a felperes részéről 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2015. január 20. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes által a felperes javára fizetendő tőkeösszeget 4 467 384 (Négymillió-négyszázhatvanhétezer-háromszáznyolcvannégy) Ft-ra felemeli.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 948 300 (Kilencszáznegyvennyolcezer-háromszáz) Ft-ra, a beavatkozó javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 000 000 (Egymillió) Ft-ra leszállítja.

A felperes által az államnak, felhívásra megfizetendő, le nem rótt illeték összegét 4 223 283 (Négymillió-kettőszázhuszonháromezer-kettőszáznyolcvanhárom) Ft-ra leszállítja, míg az alperes által ugyanilyen módon fizetendő eljárási illeték összegét 130 617 (Egyszázharmincezer-hatszáztizenhét) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperest 2 425 000 (Kettőmillió-négyszázhuszonötezer) Ft, az alperest pedig 75 000 (Hetvenötezer) Ft feljegyzett fellebbezési illeték felhívásra, az állam javára történő megfizetésére kötelezi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és a beavatkozónak személyenként 190 500 (Egyszázkilencvenezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott 13.G.40.142/2013/38. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 158 200 Ft-ot, és ezen összegnek 2005. április 8. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és a beavatkozónak személyenként 1 122 500 Ft perköltséget, valamint az államnak felhívásra 4 344 400 Ft feljegyzett illetéket.

Kötelezte az alperest, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 9500 Ft feljegyzett illetéket.

Az ítélet indokolásában megállapított tényállás szerint a felperes 2005. április 7. napján észlelte, hogy a ...-n, a ... található és a tulajdonát képező pincébe víz szivárog be. Erről értesítette az alperest, és a közösen megtartott helyszíni bejáráson megállapították, hogy a víz a pincébe több ponton behatolt, csepegés, illetve csordogálás formájában. Az alperes képviselői elismerték, hogy a szerencsi víztározó fenékleürítő tolozárja meghibásodott, és a víz a védőterületről 40 liter/perc sebességgel kifolyt a közterületre, és elszivárgott a földbe. A felperes az esettel összefüggésben kárigényt jelentett be az alperes felé, aki azonban nem fizetett kártérítést a felperesnek.

A felperes 2007. április 20-án ismételt beázást észlelt a pincében, amit azonnal jelzett az alperes felé. Az ekkor felvett jegyzőkönyvben rögzítették, hogy az alperes az előző nap medencemosatást végzett, és a medencék leürítése a túlfolyóvezetékeken keresztül történt. A beázás következtében a pincében található asztalok és padok részben megrongálódtak, a boltozatból egy rész leszakadt. Az alperes ezzel a káreseménnyel összefüggésben sem fizetett kártérítést a felperesnek.

A felperes módosított keresetében 133 177 614 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, arra hivatkozva, hogy az alperesi magatartással összefüggésben jelent meg a pincéjében a víz, leszakadt a boltozat, ami kárt okozott egyrészt a pince állagának a romlásával, másrészt a borokban és a hordókban bekövetkezett károkkal, harmadrészt az elmaradt pincevendégség, mint elmaradt haszon formájában. Az őt ért kár részeként kérte megtéríteni a helyreállítási munkálatokkal, valamint a szakértői vélemények elkészítésével összefüggésben felmerült költségeit is. A felperes állítása szerint az alperes a kártérítési felelősségét elismerte.

Az alperes és az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a perbe beavatkozott beavatkozó a felperesi kereset elutasítását kérték.

Azt nem vitatták, hogy a szerencsi víztározó tolozárjának meghibásodása miatt a víz kifolyt, de azt nem tartották olyan mértékűnek, amely indokolná a felperesi pincébe történt vízszivárgást. Ezért nem áll fenn ok-okozati összefüggés az alperesi magatartás, és a pincében megjelenő víz között. Az 50 éve változatlan alperesi technológiára sem vezethető vissza a felperes károsodása.

Álláspontjuk szerint a felperes nem bizonyította az őt ért kár összecszerűségét sem.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét csak kisebb részben találta megalapozottnak. Ítélete indoklásában a perbeli tényadatokat a megismételt eljárásokban beszerzett valamennyi igazságügyi szakértői vélemény figyelembevételével értékelte, és tényként rögzítette, hogy nem állapítható meg az, hogy 2005. évtől kezdődően a főte 2007. évben bekövetkezett leszakadásáig a pincében folyamatosan jelen lett volna a víz.

Ezt követően az elsőfokú bíróság megvizsgálta, hogy a két perbeli esemény között milyen összefüggés áll fenn, illetve, hogy az alperes tevékenysége mennyiben hatott közre abban, hogy a felperesi pincében megjelent a víz.

Az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy a perbeli szakértők véleményei, és a beszerzett tanúvallomások is cáfolták azt az alperesi állítást, miszerint a 2007. évi beázás a medencék leürítésével állna oksági kapcsolatban. Az utóbb kirendelt szakértői testület is - Dr. E.F. szakvéleményével egyezően - csupán annyit állapít meg, hogy az alperesi technológiával összefüggésben a területen megjelenő víz a természetes vízfolyásokon felül jelentkezett. Mivel az alperesi technológia 50 éve változatlan, akkor a felperes által hivatkozott oksági kapcsolat alapján a pincében már régen és rendszeresen meg kellett volna jelennie a víznek.

A 2005. évben történt tolózár meghibásodással a felperesi állítás szerint összefüggésben álló beázás körében lefolytatott tanú- és szakértői bizonyítás csak részben igazolta a felperes álláspontját.

A talaj szerkezetét Dr. E.F. és K.I. szakértők is ugyanúgy írták le, ám ebből a tényből Dr. E.F. - T.T. szakértővel egyező - következtetésével ellentétes álláspontra helyezkedett K.I., amikor megállapíthatónak találta az ok-okozati összefüggést az alperes tevékenysége és a felperest ért kár között, viszont ezen megállapítását nem indokolta meg megfelelően.

Az elsőfokú bíróság a kár bekövetkezésének okaként nem fogadta el a pincének a T.T. szakértő által megjelölt szellőztelenségét sem, mivel a pincehasználat körülményei évtizedek óta változatlanok, és a két perbeli esetet kivéve hasonló kár nem következett be máskor.

Az elsőfokú bíróság ugyancsak nem fogadta el a kár lehetséges okaként a Dr. Z.T. szakvéleményében megjelölt okot sem, miszerint a lejtőn sebesen lefolyó víz ferde irányuló áramlási csatornákat, forgókat mosott ki, ezáltal a talaj hamar telítődött vízzel, mivel a többi szakvélemény ezt az álláspontot egyértelműen cáfolta.

Dr. P.A. szakértő megállapításaival szemben az elsőfokú bíróság a perben beszerzett egyéb bizonyítékok - köztük Dr. E.F. szakvéleménye - alapján azt rögzítette tényként, hogy a tolózár meghibásodásból eredő vízszivárgás legfeljebb 9 nappal a vízmegjelenés észlelése előtt kezdődhetett, és nem fogadta el Dr. P.A. azon következtetését sem, miszerint ennek hatására a talajszerkezet tartósan megváltozott, hiszen ekkor - az elsőfokú bíróság álláspontja szerint - a két káresemény közötti időszakban meg kellett volna jelennie a lehulló csapadéknak is a pincében.

Az elsőfokú bíróság Dr. E.F., Dr. L.L., valamint az utóbb felkért szakértői testület szakvéleménye e körben egyező megállapításait elfogadva azt rögzítette, hogy a tolózár meghibásodásból és a víztározó mosatásából a pincébe jutó víz csak egy a sok természetes szivárgás közül, és a rétegekben mozgó természetes víz hatása jóval nagyobb, ezért az elsőfokú bíróság csak a 2005. évben bekövetkezett kárral összefüggésben találta megállapíthatónak az alperes felelősségét.

A 2007. évi káreseményt - a főte leszakadását - a szakértői testület véleménye szerint a szükséges kármegelőzési munkák elmaradása okozta, és az elsőfokú bíróság a per egyéb adatait is figyelembe véve (a leürítő cső és az aszfaltozott út közötti vízelvezetést biztosító csatorna ekkorra már megépült) ezt a megállapítást elfogadta.

Mivel a megismételt eljárásban beszerzett bizonyítékok nem cáfolták meg Dr. E.F. szakértő megállapítását, ezért az elsőfokú bíróság ítélezése alapjául változatlanul Dr. E.F. szakvéleményét fogadta el, és a pince helyreállítási költségei körében az e szakvéleményben megállapított összeg, mint kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest. Megjegyezte, hogy a felperes nem dokumentálta megfelelően a saját maga által elvégzett munkát, a helyreállításhoz szükséges anyagok vonatkozásában bizonyítékot nem szolgáltatott, és nem ajánlott fel megfelelő bizonyítást az elmaradt haszon tekintetében sem.

A perbeli adatok alapján az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a 2005. évi szivárgás nem volt olyan mértékű, hogy jelentős kárt okozzon a hordókban és a borokban, és a borvizsgálati jegyzőkönyv sem tartalmaz semmilyen olyan adatot, amelyből következtetni lehetne a pince vízesedésével fennálló ok-okozati összefüggésre.

A felperes megfelelő tájékoztatás ellenére nem kért szakértői bizonyítást az őt ért károk vonatkozásában, a felperes által kért általános kártérítés megállapítására pedig csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kár összege más módon nem határozható meg.

A túlnyomórészt pervesztes felperest kötelezte az alperes javára perköltség megfizetésére, a felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett eljárási illeték felhívásra történő megfizetésére pedig pernyertességük arányában kötelezte a feleket.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és az alperesnek a felperesi kereset szerinti, és a perköltségben való marasztalását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a Debreceni Ítéltábla a Gf.III.30.770/2009/7. számú, az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzésében szükségesnek tartotta az elsőfokú bíróság ítéletének alapját képező szakvélemény kiegészítését többek között a kárösszegezésére nézve is.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott ítéletét ismételten a korábban beszerzett szakértői vélemény megállapításaira alapította.

A felperes fellebbezése alapján korábban is eljáró Debreceni Ítéltábla a Gf.III.30.087/2013/8. számú végzésével ismételten hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította, mert az ítéltábla álláspontja szerint sem lettek feloldva a perbeli ellentmondások.

Az elsőfokú bíróság az újabb, megismételt eljárásban immár szakértői testületet rendelt ki a különböző szakvélemények közötti, illetve az elsőfokú bíróság ítéletének alapjául szolgáló szakvéleményen belüli ellentmondások feloldására, hiányosságaik pótlására.

A szakértői testület szakvéleményének 4. oldalán rögzítésre került, hogy a testület nem tartja megalapozottnak Dr. E.F. szakértő szakvéleményét, ennek ellenére az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban is ezt a szakvéleményt fogadta el ítélete alapjául, a helyreállítási költségeket is a szakértő által meghatározott összegben állapította meg,

annak ellenére, hogy az ítélet tábla is rámutatott arra, hogy a szakértő a hibák kijavítási költségénél nem számolt a járulékos költségekkel.

Sérlemelte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a szakértői testület szakvéleményét, holott annak 13. oldalán a Dr. E.F. szakvéleményében meghatározott értékeknek ellentmondó adatok szerepelnek.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban nem tett eleget az ítélet tábla hatályon kívül helyező végzésében adott iránymutatásnak, továbbra is csak az állagkárt vette figyelembe, és azt is téves kiindulási alapból határozta meg, a járulékos károkkal érdemben nem foglalkozott, ítélete ezért megalapozatlan.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői testület megállapításával ellentétben a vízfolyás időtartamát nem minimum 12 napban, hanem annak kezdetét legfeljebb a vízmegjelenés észlelését megelőző 9. napban határozta meg.

A szakértői testület megállapította az alperes felelősségét és azt is, hogy a felszíni vízvezetés nem megfelelő, ezzel szemben az elsőfokú bíróság azt állapította meg ítélete tényállítási részében, hogy mivel a vízvezetést biztosító csatorna már megépítésre került, ezért a pincébe minimális mértékben kerülhetett víz a felperesi leürítésre visszavezethetően.

A szakértői testület véleményének 13. oldala tartalmazza azt a megállapítást is, miszerint az alperesi tevékenység következménye lehetett a víznek a pincében való megjelenése 2007. évben. Az elsőfokú bíróság azonban ítélete meghozatalakor figyelmen kívül hagyta ezt, és a többi bizonyítékot sem vette számba az ítélet tábla iránymutatásának megfelelően, ítéletét lényegében változatlan formában hozta meg.

Az megállapítást nyert, hogy a felperesi pincébe 2005. évben bekövetkezett vízcsorgás okozója az alperes volt. Állította, hogy a felperes a perben bizonyította az ezen káreseménnyel összefüggésben 2005-2007. év között felmerült kára összegszerűségét is.

Sérlemelte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta azt, hogy a felperes a káresemény során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A 2005. év óta eltelt időszakban nem volt elvárható a felperestől a különböző szakvélemények ellentmondásossága miatt az, hogy a leszakadt főtét a saját költségén megerősítse, amely költségeket egyébként sem tudott volna előlegezni anyagi helyzete miatt.

Az ítélet táblán 4. sorszám alatt érkeztetett beadványában bizonyítási indítványt terjesztett elő, és kérte a másodfokú tárgyaláson meghallgatni a Műszaki Igazságügyi Szakértői Testület szakértőjét arra tekintettel, hogy a perbeli pincébe további beázások történtek, a szakértői vélemény erre vonatkozó kiegészítése iránt azonban az elsőfokú bíróság nem intézkedett, és álláspontja szerint a megalapozott döntés meghozatalához elengedhetetlen a szakértő meghallgatása a másodfokú tárgyaláson.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és a felperesnek a perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Rámutatott, hogy a Szakértői Testület véleményének a felperesi fellebbezésben hivatkozott, kiragadott megállapításai Dr. E.F. szakvéleményének csupán a felszíni vízfolyás irányát meghatározó részét tették kétségesse. A Szakértői Testület szakvéleményében leginkább Dr. P.A. szakvéleményének megállapításait cáfolta, és leginkább Dr. L.L. szakvéleményével értett egyet.

Hangsúlyozta, hogy a Szakértői Testület szakvéleményében a 2005-ös káreseménnyel összefüggésben is csupán feltételes módon állapította meg az alperes felelősségét. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperest az alperesi tevékenységgel összefüggésben ért kár összege elenyésző, annak összegét az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg.

A beavatkozó az ítéletábrára 2015. január 10. napján érkezett beadványában az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel részben megalapozott.

A felperes a fellebbezésében alappal sérelmezte azt, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás eredményeként hozott ítélete alapjául változatlanul Dr. E.F. szakértő szakvéleményét fogadta el.

Dr. E.F. szakértő a 13.G.40.038/2008/25. szám alatt előterjesztett szakvéleményében azt állapította meg, hogy a pincében tapasztalható pergés fő oka a természetes eredetű víz, a tolózár hibája folytán beszivárgott mesterséges víz pedig alig 5 %-ban okozhatta a kárt. Lényegében ezt a következtetést vontta le Dr. L.L. hidro-geológus mérnök is a G.30.174/2010/84. (92.) számú szakvéleményében.

A Dr. E.F. következtetésével ellentétes álláspontra helyezkedett Király István szakértő a G.30.174/2010/34. számú szakvéleményében, Dr. Z.T. geológus magánszakértő a 28. sorszámú szakvéleményében, és Dr. Pataki Attila a 47. sorszám alatt előterjesztett szakértői véleményében.

Dr. L.L. a szakvéleményében megállapította, hogy Dr. P.A. igazságügyi szakértő a területről részletes geodéziai felmérést készített, de mérés nélküli értékekkel dolgozott, míg a Dr. Z.T. méréseinek adatai iránybelileg jelentősen eltérnek a Dr. L.L. által mért irányoktól. A 92. sorszámú „Megjegyzések” elnevezésű beadványában Dr. L.L. szakértő a Dr. E.F.-nek az irodalmi adatok alapján készült szakértői véleményét a szakértő több évtizedes tapasztalata alapján találta elfogadhatónak, szemben a többi szakértő méréseken alapuló megállapításaival.

Dr. L.L. egyetértett Dr. P.A. szakértő megállapításaival a tekintetben, hogy a víz útja a felszín alatt vezetett, csupán a „beszivárgó víz” mennyiségét és annak a pincét alkotó kőzetekkel való kapcsolatát ítélték meg eltérően.

Az elsőfokú bíróság T.T. szakértő megállapításainak értékelését helytállóan mellőzte a tényállás megállapítása során, mivel azzal a többi perbeli és az utóbb kirendelt szakértői testület által készített szakvélemény sem értett egyet.

Az ítéletábra a Gf.III.30.087/2013/8. számú végzésével a perben rendelkezésre álló szakértői és magánszakértői vélemények közötti ellentmondás feloldására írta elő azt, hogy az elsőfokú bíróság a másodszor megismételt eljárásban szakértői testületet rendeljen ki a vitás szakkérdések megválaszolására. Így került sor az elsőfokú bíróság 13.G.40.142/2013/23. számú végzésével a Műszaki Igazságügyi Szakértői Testület kijelölésére.

A kirendelt szakértői testület a G.30.142/2013/33. számú szakvéleményében értékelte - a feltett kérdések megválaszolását megelőzően - a perben rendelkezésre álló eddigi szakvéleményeket.

Arra valamennyi perbeli szakértői vélemény kitért, hogy a különböző és egyező tárgykörben végzett mérések ellenére a szakértők becsült adatokból dolgoztak, mert több adatsor (így az elfolyt víz mennyisége, a vízfolyás időtartama) nem ismert a perben, ám ezt a becsült értéket reálisnak tartották. Dr. E.F. szakvéleményét a Szakértői Testület a felszíni vízfolyás irányának meghatározása körében nem tartotta megalapozott. A testületi szakvélemény a 7. oldal utolsó bekezdésében azt tartalmazza, hogy a tolózár hibája miatti vízfolyás folyamatosan terhelte a vízmű alatti lejtős, füves területet, és ez a folyamat 12 napon keresztül elegendő mennyiséget adott ahhoz, hogy a felszín alatti rétegek átázhassanak. A legvalószínűbbnek azt tartotta, hogy a vízműtől elfolyó víz a felszínen folyt le, és annak egy hányada szivárgott be a pincébe.

Végső következtetésként azt állapította meg, hogy nagyvalószínűséggel összefüggés van a tolózár hibásodása és a főtén megjelenő csepegés között. A szakértői testület sommás véleménye szerint a víz megjelenése a pincében az alperesi tevékenységből következhetett be, az utóbb történt „felszakadás” azonban már a felperes további kármegelőzési mulasztásával áll összefüggésben. A szakértői testület egyértelmű megállapítása szerint a pincében a víz megjelenéséért az alperes tehető felelőssé.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában az alperes 2005. évi magatartása és a felperest ért kár közötti ok-okozati összefüggést ugyan megállapította, ám annak mértékét nem találta „akkorának, hogy kétséget kizáró módon azt lehessen megállapítani, hogy a pincében történő víz megjelenésének ez lett volna a kiváltó oka” (ítélet 9. oldal 7. bekezdés).

Az elsőfokú bíróság ítéletékezdése alapjául továbbra is Dr. E.F. szakértő véleményét fogadta el, és az ítéletábra álláspontja szerint nem értékelte kellő súllyal a szakértői testületnek a perben rendelkezésre álló szakértői vélemények megállapításai között mutatkozó ellentmondásokat (a lehetséges, de elégséges módon) feloldó, egyértelmű megállapítását a 2005. évi káresemény bekövetkezésének oksági összefüggéseit illetően.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a 2005. évben történt károsodásban az alperes közrehatásának a mértékét is a Dr. E.F. szakvéleményén meghatározott 5 %-ban állapította meg.

Miután a felperes pincéjében a 2005. évben bekövetkezett károkért az alperes felelőssége megállapítható, a kérdés csupán az, hogy a kár összegszerűségét a felperes milyen mértékben tudta bizonyítani.

A kereset összegszerűségével kapcsolatban az ítéletábra szükségesnek tartja a felperes kártérítési igények a részletezését.

A felperes keresetében eredetileg négyféle tételben igényelt kártérítést az alperestől: az elázott asztalok, padok helyreállítási munkálatainak, illetve magának a pince állagának a helyreállítási költségeit, a hordókban bekövetkezett kár és az elmaradt pincevendégségek folytán jelentkező jövedelem kiesés megtérítését kérte azzal, hogy a borokban bekövetkezett kár megtérítése iránti igényét a borvizsgálati eljárás eredményéhez képest fogja előterjeszteni.

A felperes borkészletének az Országos Borminősítő Intézet vizsgálati eredménye (40038/2008/13/F/16. szám) szerinti romlása a perben 13.G.40.174/2010/31/A/1. szám alatt becsatolt C.J. szakértő által készített szakvélemény szerint nem áll okozati összefüggésben a pince beázásával. Ezzel ellentétes, a hivatkozását alátámasztó

bizonyítékot a felperes a perben nem szolgáltatott, ezért a borkészletben bekövetkezett károsodás vonatkozásában alperesnek a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti kártérítési kötelezettsége megállapításához szükséges ok-okozati összefüggés hiányában ezen az alapon az alperes kártérítés fizetésére kötelezésének nem volt helye.

A felperes igényelte a 2005. évi beázás során átnedvesedett, elázott hordók értékének a megtérítését is. Utóbb a keresetét felemelve a kicserélendő, illetve javításra szoruló hordók számát már 137 db-ban jelölte meg.

A perbeli okiratok alapján tényként az megállapítható, hogy a 2005. évi káreseményt követően, 2005. április 12. napján a peres felek képviselői által felvett, a felperes keresetének mellékletét képező jegyzőkönyv rögzítette az alperes képviselőjének nyilatkozatát, miszerint a munkaágban 8 hordó elázott.

A 2005. április 20. napján felvett, a perbe beavatkozó biztosító kárszakértője és a felperes által aláírt kárfelvételi jegyzőkönyv szerint 5 db hordót felhoztak az átnedvesedett pinceágból, míg további 6 hordót le kellett tisztítani.

Ezen okiratok tartalmát mérlegelve a felperes legkevesebb 5 hordónak új hordóval való pótlása szükségességét igazolta. Az új hordók elkészítésének költsége a K. - Ny. Bt. árajánlata alapján 75 000 Ft/db + áfa (G.40.038/2008/18. számú okirat) = nettó 375 000 Ft, bruttó 476 250 Ft, míg további 6 hordó letisztításának a költségét a perben G.40.174/2010/90. számon becsatolt, K.J. vállalkozó által 2012. október 19. napján elkészített árajánlat alapján 8500 Ft/db + áfa összegben, azaz 51 000 Ft + áfa = 64 770 Ft-ban lehet meghatározni.

A hordókban bekövetkezett kár mértékét az ítéltábla mindezek alapján 541 020 Ft-ban találta megállapíthatónak, amely összegnek, mint kártérítésnek a megfizetésére az alperes köteles.

A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését az elmaradt pincevendég fogadás miatt bekövetkezett jövedelem kiesése kártérítésként történő megfizetésére is, amelynek összegét 1 164 400 Ft-ban jelölte meg. Bizonyítékként a B. Kft., illetve a GD. Kft. által 2005. május 10. napján küldött e-mail üzenetekre hivatkozott, amelyek szerint a beázás miatt az alperesnél elmaradt két alkalommal 20 fő, valamint 1 x 46 fő, és 1 x 48 fő részvételével tervezett pincelátogatás. A GD. Kft. vonatkozásában is a B. Kft. által igazolt 10 600 Ft/fő árral számolva mindösszesen 424 000 Ft + 904 400 Ft = 1 328 400 Ft bevételt jelent ez.

A felperes utóbb, a G.40.174/2010/89. számú beadványában a keresetét felemelte, az elmaradt pincevendégségek számát megnövelte, amelyek nem pusztán a 2005. évi káreseményekkel álltak közvetlen ok-okozati összefüggésben. A személyenkénti többletbevétel összegét 5000 Ft-ban jelölte meg, ami a pincevendéglátás igazolt árához képest azt jelenti, hogy a fejenként 10 600 Ft (illetve ajándék bor nélkül 8 600 Ft) részvételi díjból a vendéglátás (vacsora) önköltségét levonva személyenként 5000 Ft haszon jelentkezett volna az alperesnél.

Ezen adatok alapján 2005. májusában a felperes 48 + 46 + 2 x 20, mindösszesen 134 fő vendég elmaradását igazolta, amely 670 000 Ft elmaradt hasznot jelentett a számára 5000 Ft/fő összeggel számolva.

A helyreállítási munkák elmaradása, illetve késedelme miatt a későbbi elmaradt vendéglátásból eredő jövedelem kiesés már nem az alperes magatartásával áll ok-okozati összefüggésben, az alperes csupán a károsodás időpontjához közeli vendéglátás elmaradásából eredő, és a felperes által igazolt kár megtérítésére kötelezhető.

A pince állagának a helyállításához (takarítási, kőműves és villanszerelési munkák) szükséges munkálatok költségét az eredeti kereseti kérelmében 4 202 432 Ft összegben határozta meg a felperes.

Dr. E.F. a G.40.038/2008/25. számú szakvéleményében az árajánlatok részletes ismertetése vagy azoknak a szakvéleményhez történő csatolása nélkül utalt a M. Kft. árajánlatára, amely a hibák kijavításának költségét 3 164 000 Ft-ban határozta meg, illetve a B-K. Kft. részéről adott, csupán a terméskőből kialakított biztosítás kivitelezési költségeit tartalmazó, 198 000 Ft/m árat megjelölő árajánlatára.

Az elsőfokú bíróság a szakvélemény alapján a M. Kft. árajánlatát fogadta el, annak a szakértő által meghatározott, az alperes közrehatásának 5 %-os arányát kitevő hányadának a megfizetésére kötelezte az alperest. A szakvéleményt az alperes és a beavatkozó is elfogadta, azt a hiba kijavításához szükséges - a százalékos arány alapját képező - költségeket megállapító részében nem vitatta.

A felperes kereseti előadása szerint a pincehelyiségben a beázás következtében szükségessé vált épületjavítási, vízelvezetési, villanszerelési és takarítási munkákat, valamint az asztalok, lócák szárítását maga végezte el, az okozott károsodás helyreállításához szükséges munkák értékének a megállapításához becsatolta a P.L. egyéni vállalkozó által készített árajánlatot, illetve a V. Kft. részéről készített költségvetést.

A 2005. április 20. napján a peres felek képviselői által felvett jegyzőkönyv az első káreseményt követően készült, abban az alperes képviselője úgy nyilatkozott, hogy a pince alján lévő homokszórás kb. 50 fm hosszan elázott, a pincefalak eláztak. A jegyzőkönyv felvételénél jelenlévő szakértő megállapítása szerint a pincefalazat megerősítése 4 fm hosszban szükséges a várható kőzetomlás megelőzése érdekében.

A beavatkozó és a felperes által 2005. április 20. napján felvett kárfelvételi jegyzőkönyv szerint az aljzat 12 m hosszban (2,2 m szélességben) felázott, iszaposodott, ott iszaptakarítás és kavicssterítés szükséges a bejárattól balra eső pinceágban, a bejárattal szembeni pinceágban a talajt 6 m hosszban kell helyreállítani (3 m szélességben), ahol a boltozat nedves, míg a párhuzamos ágba 16 m hosszban a padozat felázott, a belső 5 méteren csöpög a víz, az asztalok fölött a világítást át kell vizsgálni, javítani.

Ezek a jegyzőkönyvek közvetlenül az első káreseményt követően készültek, a bennük rögzített káresemény következtében elvégzendő javítási munkákat az ítéltábla tényként fogadja el.

A jegyzőkönyvek szerint tehát legalább 34 m hosszú pinceszakaszon (12 m + 6 m + 16 m) az elázott falazat javítása, takarítás, új kavicssterítés vált szükségessé, továbbá 28 m szakaszon (12 + 16) a villanyvezetékek átvizsgálását, a beázott szakaszok javítását is el kellett végeznie (végeztetnie) a felperesnek.

Az alperes kártérítés címén a felperes vagyonában okozott kár kiküszöböléséhez szükséges költségek megtérítésére köteles, amelyek anyagköltségből és munkadíjból tevődnek össze.

A V. Kft. árajánlata 50 m pincehosszra vetítetten tartalmazta a szükséges villanszerelési munkák anyag- és munkadíj költségét. A felperes a perben becsatolt jegyzőkönyvekkel a 2005. évi káreseménnyel összefüggésben 28 m szakaszon igazolta ezen munkák szükségességét, ezért az ítéltábla a V. Kft. 2005. április 22. napján készített költségvetésében meghatározott nettó összegnek a 28 m-re eső hányadát, azaz 92 364 Ft-ot látott elszámolhatónak a felperes által elvégzett villanszerelési munka ellenértékeként.

A pincefalazatban és az aljzatban keletkezett károk a kárfelvételi jegyzőkönyv tartalma szerint 34 m hosszban igényelték a helyreállítást.

P.L. vállalkozó árajánlata ennek anyagköltségét 875 532 Ft-ban, míg a munkadíját 3 032 730 Ft-ban, mindösszesen 3 908 262 Ft-ban jelölte meg. A Dr. E.F.-nek a beavatkozó és az alperes által elfogadott szakvéleményében hivatkozott M. Kft. ezt 3 164 000 Ft-ban határozta meg. Szintén ez a szakvélemény utalt a B-K. Kft-től beszerezett árajánlatra, amelyben a biztosítás kivitelezési költségei (a járulékos költségek, mint például a felvonulás + szellőzők kialakítása nélkül) 198 000 Ft/m összegben szerepeltek.

A fentiekben ismertetett - a felperes kártérítési igényeire vonatkozó - költségvetések adatait mérlegelve, az ítélet tábla a Dr. E.F. szakvéleményében elfogadott, és összevontságában az alperes által nem vitatott költségek elszámolását találta indokoltnak. Így az alperest a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a hordókban bekövetkező károk vonatkozásában 541 020 Ft, az elmaradt pincevendéglátásból eredő elmaradt haszon jogcímén 670 000 Ft, a szükségessé vált villanyszerelési, javítási munka ellenértékéért 92 364 Ft, míg a pincefalazatban és az aljzatban keletkezett károk helyreállításának költségeként 3 164 000 Ft, mindösszesen 4 467 384 Ft felperes javára történő megfizetésére kötelezte.

Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával az alperes által a felperes javára fizetendő tőkeösszeget 4 467 384 Ft-ra felemelte.

A felperes fellebbezése kisebb részben vezetett eredményre, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása eredményeként, a felemelt kereseti kérelemhez viszonyítva 3 %-ra tehető pernyertességének aránya. Az ítélet tábla erre tekintettel megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletében a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseket is.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán a keresetén, és a keresetének felemelése során le nem rótt összesen 1 500 000 Ft kereseti illeték, valamint a két másodfokú eljárásban feljegyzett összesen 2 853 900 Ft, mindösszesen 4 353 900 Ft feljegyzett illetékből az alperest a pervesztessége arányában 130 717 Ft, míg a felperest a különbözetként jelentkező 4 223 283 Ft terheli.

Az ítélet tábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes által megfizetendő illeték összegét leszállította 4 223 283 Ft-ra, míg az alperes által megfizetendő illeték összegét felemelte 130 617 Ft-ra.

Az ítélet tábla a felek jogi képviselőinek az ügyvédi munkadíjból álló perköltsége összegének a meghatározása során figyelembe vette és mérlegelte a felek jogi képviselőinek az elsőfokú bíróság ítéletének két alkalommal történt hatályon kívül helyezése miatt lefolytatott, összesen három elsőfokú eljárásban kifejtett tevékenységét, valamint az ítélet tábla hatályon kívül helyező végzéseiben megállapított perköltség összegét is.

A felperes 3 %-os pernyertességére tekintettel, mérlegeléssel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott perköltség összegének a leszállításával a felperest a beavatkozó javára 1 000 000 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte, míg a felperes által az alperes javára megfizetendő, ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltségnek a fentiek szerint 1 000 000 Ft-ban meghatározott összegéből levonta az elsőfokú eljárásban a felperes által 1 710 000 Ft összegben előlegezett szakértői díj 3 %-át kitevő 51 300 Ft-ot, és a felperes által az alperes javára fizetendő elsőfokú perköltségnek az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott összegét 948 300 Ft-ra leszállította.

A felperest a jelen fellebbezésen feljegyzett 2 500 000 Ft illetékből pernyertessége arányában 2 425 000 Ft, míg az alperest 75 000 Ft felhívásra, az állam javára történő megfizetésére kötelezte a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, és a 15. § (1) bekezdésének az alkalmazásával.

A nagyobb részt pervesztes felperes által az alperes és a beavatkozó részére fizetendő másodfokú perköltség összegét pedig személyenként, mérlegeléssel az ítélőtábla 150 000 Ft + áfában állapította a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) - c.) pontjai, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján meg, figyelemmel arra, hogy a többszörösen megismételt eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységről volt szó.

Debrecen, 2015. január hó 20. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó